

Plan for skiløypedrift Dagalifjell Løypeområde

Dagalifjell, juli 2021 / versjon 5

---

1. Skiløypene – vårt viktigste gode	2
2. Kvalitet og kvalitetskrav	2
3. Snø og utstyr	5
4. Økonomi og finansiering	6
5. Våre konkrete planer og prosjekter	8

1. Skiløypene – vårt viktigste gode

Alle brukerundersøkelser gjennomført av Nore og Uvdal kommune, DFV og løpende tilbakemeldinger, ros og klager fra brukerne viser at skiløyper soleklart har prioritet nr. 1 blant Dagalifjell løypeområdes drøye 1400 hytteeiere. Dette hjemler Dagalifjell Løypelag (DL) sin eksistens og mandat på en utmerket måte, men peker også på viktigheten og ansvaret for å utvikle et «bortover-ski-produkt» som tilfredsstiller brukernes stadig økende krav.

Hytteutbyggingen i Uvdal og på Dagalifjell pågår kontinuerlig, og det er nye byggeprosjekter over hele fjellet. DL skal levere både nærløyper og fjernløyper. Samtidig er ikke fjellet vårt større enn at de sprekeste skiløyperne tar hele fjellet på samme tur. Din nære løype blir min fjerne og omvendt. Derfor er alle skiløypene like viktige. DL skal levere skiløyper både under og over tregrensen. Ulike traseer har ulike utfordringer og fører til ulik kvalitet og ikke minst holdbarhet. Derfor må vi gjøre prioriteringer i forhold til beliggenhet, snøforhold, vindforhold, effektivitet i preparering, bruk – og ikke minst finansiering. DL sitt formål er formulert slik i våre vedtekter: *«Laget skal arbeide for å skape et best mulig sti- og løypenett på Dagalifjellet for de midler som til enhver tid er til rådighet.»*

Virkeområdet til DL er klart definert av Nore og Uvdal kommune (NUK) til å ligge innenfor det som kalles «Sti- og løypeområde 1» i kommunen: Dagalifjell, Øvre Uvdal, Tøddøl og Jønndalen. Dette betyr at utvikling av skiløypenettet må foregå innenfor dette området. Sti- og Løypeplan for NUK – vedtatt juni 2017 – (SLP-17) gir konkrete rammebetingelser og retningslinjer for hvordan løypenettet på Dagalifjellet kan utvikles.

2. Kvalitet og kvalitetskrav

Kravene til skiløyper øker – på Dagalifjellet som alle andre steder i landet. Det er DL sitt klare mål å skape et stadig bedre produkt, og kunne levere et skiløypenett som gjør Dagalifjell attraktivt (og både hytte- og nytteverdien større) for hyttebeboere, hyttebyggere, utbyggere, lokalt næringsliv og tilreisende til våre lokale reiselivsbedrifter.

Nye generasjoner av hytteeiere og -brukere kommer til, med nye stilarter, skivaner og moderne utstyr. DL anser dette som en naturlig og u-unngåelig utvikling som vi må og skal følge opp med et løypetilbud som svarer til brukernes ønsker og krav. Vi ser at spriket i folks ulike krav øker, og vi må fremover forsøke å tilpasse ulike typer løyper til ulike brukergrupper. Vår jobb er å tilrettelegge trygge, merkede og preparerte løyper for dem som vil ha det. Samtidig vet vi at det fortsatt finnes store og uberørte fjellområder lett tilgjengelig for dem som ønsker å trække sine egne spor i fjellet.

DL sitt formål antyder en kontinuerlig oppgave i å utvikle løypenettet til å bli bedre og bedre. Men hva er «bedre»? Hva er «kvalitet»? Å tilby et løypenett med «kvalitet» betyr for DL hele tiden å vurdere i alle fall følgende sentrale faktorer nedenfor. Kan vi skape forbedring i én eller flere av disse faktorene, så bidrar vi til økt kvalitet:

2.1 Løypelengde

Dagalifjellet, Øvre Uvdal og Tøddøl har p.t. ca. 160 km godkjente skiløyper. Ca. 40 km er nye opparbeidet de siste tre årene. Ytterligere rundt 15 km nye traseer er tegnet inn i SLP-kartet fra 2017 men ennå ikke opparbeidet i terrenget. Jønndalen har ca. 30 km, og de to løypenettene er

knyttet sammen via Tøddøl. Det kjøres tidvis også løyper fra toppen av Uvdal skisenter mot Imingfjell og Jønndalen.

DL vil fortsette å arbeide for å utvide løypenettet og slik skape muligheter til både turvariasjon og økt tilgjengelighet over hele fjellet. Med SLP-17 i hånden vil vi så raskt som praktisk og økonomisk mulig klargjøre et løypenett på ca. 200 kilometer i vårt eget løypeområde og samtidig sikre varig tilknytning til andre løypenett som gjør det mulig å gå både mot Dagali/Geilo, Jønndalen/Hardangervidda, Imingfjell(/Lufsjå/Vegglifjell/Blefjell), Rødberg og Tunhovd(/Haglebu/Norefjell).

Sti- og løypekart per 2021:

2.2 Løypetype

SLP-17 definerer klare løypetyper med regler for bredde, maskinbruk, terrengopparbeiding osv. DL har oppgardert og vil fortsette å oppgradere løypestandarder slik at stadig flere løypekilometer prepareres som «store» og «middels store» skiløyper med løypemaskinene med (minst) to spor så hyppig som økonomien tillater. DL vil øke tilbudet av løyper for skøyting ved å doble bredden i utvalgte skiløyper. Og vi vil bidra til realisering av «flerbrukstrasé sentralt på Dagalifjell – jf. pkt. Samtidig vil vi også arbeide for å utvikle ytterkantene av løypenettet med nye, «enkle» skuterkjørte løyper, som jo foretrekkes av mange brukere i fjellet framfor «doble trikkespor».

DL inngikk i juni 2019 driftsavtaler for 5-sesong-perioden 2019-2020 til 2023-2024 med operatørene Lars Jørgen Ro og Lars-Vidar Henriksen. Avtalen har opsjon på utvidelse med ytterligere 5 år. Løypebas Lars Jørgen Ro og hans assistenter har ansvaret for «Hovedrunden» på begge sider av F40, samt fjellet øst for dette. Løypebas Lars Vidar Henriksen med

assistenter har ansvar for Dagalifjell + Tøddøl vest for «Hovedrunden», samt løypa nede i Øvre Uvdal.

Det er innkjøpt 2 nye, moderne løypemaskiner og annet tilleggsutstyr, slik at DL og operatørene samlet er bedre rustet enn noen gang til å kunne levere tipp-topp skiløyper på Dagalifjell.

2.3 Sesonglengde

Per i dag begrenser avtalene våre og økonomien vår skisesongen til å gå fra 1. november til 30. april. DL sitt mål er å starte med preparering i november og ha et begrenset løypetilbud på plass allerede fra 1. desember. DL prioriterer tidligløyper i den ca. 40 km lange delen av løypenettet vi kaller «Hovedrunden» på Dagalifjell, på begge sider av F40 fra Feten i nord til Fjellsnaret i sørøst. Slik vil flest mulig av hytteeierne våre ha tilgang fra den ene eller andre siden av fjellet.

I jul- og nyttårshelgen skal alle skiløyper være sporsatt og kjøres så langt vær og snøforhold tillater, helt fram til og med 2. påskedag. Deretter holdes et mindre løypenett vedlike fram til siste helg med dato i april, så langt snøforholdene gjør det mulig.

Hyttebeboerne benytter hytta si stadig mer. DL merker press fra brukerne om skiløyper både tidligere på forvinteren og ut i mai måned. Et bedre tilbud spesielt tidlig på sesongen vil øke attraktiviteten i området. Videre vurderes fra år til år om vi også kan holde oppe et løypetilbud i mai, dersom snøforholdene og økonomien tillater og operatørene har praktisk mulighet.

Sesonglengden avhenger selvfølgelig først og fremst av været og tilgangen på snø. Det har vært gjort forsøk med snøproduksjon sesongen 2016-2017, men forholdene i fjellet ligger dårlig til rette for dette. Vi er derfor avhengig av bruk av lettere utstyr for tidlig komprimering av snø og sporsetting for å kunne utvide skisesongen.

Men sesonglengden avhenger også av det arbeidet vi kan legge ned i løypetraséene på barmark. En del slike arbeider krever maskinkraft, og DL engasjerer entreprenører med maskinutstyr for utbedring av løypene. Dessverre begrenser DL sin økonomi hvor mye penger vi kan legge i dette. Og i mange tilfelle kreves også kommunal godkjenning av tiltakene; vi kan ikke «bare gjøre det». Dugnadsinnsats fra hyttefolket selv kan derfor bidra sterkt til bedre grunnpreparering. DL samarbeider med DFV om en årlig dugnad i høstferien og oppfordrer i tillegg alle lokale hyttegrender til å bidra med rydding i sine lokale traséer.

2.4 Hyppighet i preparering

I følge operatøravtalene for perioden 2019-2024 prepareres alle skiløyper i alle helger og daglig i feriene, mens frekvensen er noe lavere i mellomukene, gjerne med avtale om 50 km daglig eller kjøring 2 ganger i uken. Med vår prepareringshyppighet og maskinpark tilbyr DL det desidert beste «bortover-skitilbudet» i Nore og Uvdal, og vi er godt på høyde med tilbudet i fjellkommuner som f.eks. Hol/Geilo, Øystre Slidre/Beitostølen og Rollag/Veggli fjell.

Vindforholdene i fjellet krever imidlertid høy frekvens, og vi mottar stadig klager over gjenblåste løyper. Vi mottar stadig oftere også ønsker om løyper i ukedagene i vanlige vinteruker – stadig flere aktive pensjonister og økt arbeidsfleksibilitet gjør at det ikke lenger holder å ha løyper bare i helgene. Også reiselivsbedriftene og deres kunder/turister har vansker med at tilbudet varierer fra uke til uke. Forutsigbarhet og stabilitet er viktige stikkord her. Dette er imidlertid i hovedsak et spørsmål om penger.

DL arbeider for å skape en økonomi tilstrekkelig til å kjøre hyppigere og jevnere gjennom hele sesongen, både i helg og uke – gjerne 2 ganger samme dag når behovet og bruken er på topp. Historien viser dessverre at vi *ikke* kan forvente at kommunen eller lokalt næringsliv skal finansiere løypedriften. Derfor er det økte bidrag fra hyttefolket selv som i realiteten er eneste kilde til økt hyppighet, utvidet sesong, flere og bedre løyper. Se mer om dette i punkt 4.

2.5 Sikkerhet

DL er også opptatt av sikkerheten for skiløperne på Dagalifjell. Skiløypenettet vårt krysser F40 hele 5 steder og Smådølveien 3 steder. Flere av disse – men ikke alle! – er nå godt skiltet med «fare! skiløyper» på bilveien. Men bilhastigheten er fortsatt for høy, og selve kryssingen usikret i alle tilfelle. Dessverre er både bro- og kulvertløsninger ekstremt kostbare, og hittil umulige å få politikerne til å kreve av utbyggere og veivesen. Likevel er det krevd kulvert ved Høk og ved Brøstrud i forbindelse med anlegging av «U-ringen» (se pkt.) østre løp.

Fra DL sin side kan vi bidra til å redusere faremomentene ved å unngå nedoverbakker mot F40 og Smådølveien, god oversikt og plass til å bremse og ved å skilte «kryssende vei» også i skisporet.

Fylkesveien brukes av mange til spaseretur og hundelufting. Dette er ikke tilfredsstillende, og vi i DL vil skape et bedre tilbud atskilt fra F40 – helst før den første dødsulykken inntreffer. Prosjektet «Flerbrukstrasé» (under) er det viktigste tiltaket vi har igangsatt for å bedre tilbudet i sommerhalvåret; for gående, syklende, personer med nedsatt funksjonsevne, barnevogner, m.fl.

3. Snø og utstyr

Det er flere utfordringer rundt forståelse av vær- og snøforhold på fjellet, for utøvelse av løypepreparering og utstyr til dette. Det er viktig at snøen blir bearbeidet så tidlig som mulig. Dette er avgjørende for tidlig skigåing. Riktig bruk av utstyr må imidlertid tilpasses snømengde og snøens konsistens.

3.1 Snø

Det er forskjellige forskjellige typer snø. Det er ofte lite snø i begynnelsen av vinteren. Det er derfor helt avgjørende at snøen raskest blir tatt vare på.

- **Lett snø:** Er ofte snø med mye luft i. Det betyr at snøen bygger minimalt. Når snøen bearbeides, blir det gjerne lite igjen på bakken. Den flytter seg raskt ved vind.
- **Føykesnø:** Er naturens eget snøkanonanlegg. Våre proffe løypekjørere kjører kontinuerlig med snøscooter når det føyker. Dette bygger raskt såle. Det kan være hardt for utstyret, men om man kjører sakte nok, så løser det seg oftest.
- **Normal snø:** Har ofte en konsistens som er tyngre og bygger såle bedre. Blir snøen ikke komprimert i tide, kan man oppleve at snøen frysetørres og mister fastheten og bæringen pga. at fuktigheten forsvinner.
- **Våt snø:** Er tung, gir god bæring og konsistens. Det er viktig at snøen blir bearbeidet i tide. Om det ikke skjer, blir det gjerne ising i øvre og eller hele laget av snøen. Har det vært aktivitet i snølaget, som spor som presses ned i snøen, kreves det mer ressurser for å avrette de høyere partiene av snøen.
- **Isete snø:** Er ofte et resultat av temperaturskifte fra **våt/normal via varm temperatur** til kulde. Denne type snø krever betydelig mer bearbeiding og er ofte tidkrevende, om

det ikke kommer nysnø. Det benyttes utstyr med fres ved islagte og harde overflater. Ved særskilt isete og eller harde spor kan det være hensiktsmessig at det blir frest opp to ganger.

3.2 Utstyr

Riktig utstyr er halve jobben. For å kunne takle de forskjellige typer snø, samt mengde snø, er vi helt avhengig av å bruke riktig type utstyr til forskjellig type og mengde snø.

DL har som nevnt fra 2019-2020-sesongen avtaler med to operatører/løypebaser som har kjøpt inn hver sin nye, helt moderne **tråkkemaskin med to sporsettere** som setter spor under press, og innebygget **fres, glattebrett** og **snøsamler** som drar snøen fra siden og legger den i en remse bak snøsamlere.

Operatørene disponerer også flere snøskutere og tilleggsutstyr for preparering på barmark og tidlig snø. Trykket per cm² er viktig i vurderingen av hvilket utstyr som bør benyttes på hvilken type snø. Jo bredere flate utstyret dekker, jo lavere blir trykket mot bakken, og snøen bygger mer – men blir også løsere enn dersom tyngre utstyr med større trykk benyttes. I hovedsak bruker vi **snøscooter** – gjerne to-beltet scooter – og **banevogn** til grunnprepareringen ved lite snø. På disse og/eller på løypemaskinene brukes **harv, trommel og matter**.

DL diskuterer løpende muligheten for å utnytte lokal alpin maskinpark til å supplere løypekjøringen i Øvre Uvdal / Dagalifjell. P.t. er avtalen at Uvdal skisenter preparerer «U-ringen» vestre løp, samt skli-/skøyteløype mellom skisentrene i dalen.

4. Økonomi og finansiering

«Det snør ikke spor», sier Skiforeningen i Oslo. Dessverre gjelder utsagnet også på Dagalifjell. Det er ikke naturen selv som sørger for skiløyper. Det er heller ikke frivillig ubetalt dugnadsinnsats. Det er derimot forretningsmessig inngåtte driftsavtaler med to kommersielle aktører som gjør DL i stand til å levere et av fjell-Norges bedre skiløypenett her på Dagalifjell.

Et viktig setningsledd i vårt formål er «... *for de midler som til enhver tid er til rådighet.*». Det er DL sin første, viktige oppgave å øke og sikre finansiering til løypedriften. Dernest er vår neste oppgave å benytte de til enhver tid tilgjengelige midlene mest mulig effektivt. DL har ikke anledning til å ta opp gjeld. Vi må altså sørge for å holde løypedriften innenfor de økonomiske rammene vi har og får.

For 2021-2022-sesongen er den faktiske budsjetttrammen DL har til rådighet til løypepreparering på ca. 1,8 millioner kroner.

I 2019 ble det gjort en ny beregning av hva det vil koste å ha en «optimal» løypepreparering av hele løypenettet på Dagalifjell, både nåværende og nye løypetraseer. Beregningen endte på ca. 2,0 millioner kroner. Tallet forutsatte preparering omtrent på dagens nivå – altså gitt sesonglengde, hyppighet osv. som i 2019-20. En forventet økning i tilbudet (sesonglengde, km, hyppighet, kvalitet) og prisstigning indikerer at nærmere 2,5 millioner kroner er et sannsynlig kostnadsnivå om få år.

→ Dette viser med all tydelighet at DL er nødt til å få økte tilskudd dersom skiløype-tilbudet på Dagalifjellet skal bli slik vi ønsker.

Og, som nevnt: Historien viser dessverre at vi *ikke* kan forvente at kommunen eller lokalt næringsliv skal bidra vesentlig mer til å finansiere løypedriften. Derfor er det økte bidrag fra hyttefolket selv som i realiteten er eneste kilde til økt hyppighet, utvidet sesong, flere og bedre løyper.

DL er altså helt avhengig av hyttebeboerne som dominerende brukergruppe og betalere/kapitalkilde. Bidragene fra hyttebeboerne tilkommer DL direkte fra hytteforeninger og gjennom primært to kanaler – sentrale partnere og finansieringskilder:

4.1 Dagalifjellets vel = hovedkilde

DL har tradisjonelt primært vært finansiert gjennom medlemsavgiften i **Dagalifjellets vel - DFV**. Slik tror og håper DL at det fortsatt vil være. I sesongen 2021-2022 budsjetterer DL med bidrag på 750.000 fra DFV til løypekjøring, pluss et bidrag til barmarkarbeid.

Det bør her nevnes at enkelte lokale hytteforeninger i vårt område gir direkte bistand til DL for løypekjøringen, gjerne i tillegg til sine medlemskap i DFV.

Dette utgjør samlet betydelige beløp og rundt 50 % av DL sin finansiering. Men likevel: I dag betaler en hyttefamilie opp mot 7-12 ganger så mye for en sesong i alpinbakken som for en sesong i skisporene på Dagalifjell. DL arbeider derfor sammen med DFV for å øke hyttebeboernes forståelse for at skiløyper ikke er et (tilnærmet) gratis gode og for å øke samsvaret mellom på den ene siden hvor viktig folk synes skiløypene er og de stadig økte kravene vi stiller, og på den andre det vi er villige til å betale for å få dette godet slik vi ønsker det. Konkret er det et mål at alle hytteeiere bidrar like mye til løypekjøringen i vårt område, enten pengene samles inn gjennom DFV, hytteforeninger eller Miljøringen SA.

Midlene fra hyttebeboerne anser DL som svært viktige også fordi andre instanser ofte oppfatter disse midlene som «egenkapital», og at de derfor kan «yngle» ved å utløse støtte også fra andre offentlige og private instanser.

4.2 Miljøringen SA = stadig viktigere partner

Miljøringen SA (samvirke for lokale grunneiere i Øvre Uvdal) bidrar med nær 500.000 til selve løypeprepareringen i 2021-2022, et tall som stadig øker med hyttebyggingen i området: Pengene kommer fra den delen av hyttebeboerne på fjellet og i Øvre Uvdal som har tinglyst avtale med grunneieren sin om årlig betaling til preparering av skiløyper. Denne banebrytende avtalen startet i 2010 med bidrag fra hver hytteeier på 1500 kroner, indeksreguleres hvert år og er for 2021 ca. 1900 kroner.

Miljøringen SA (MRSA) er i tillegg en svært viktig bidragsyter og partner til å *utvikle* løypenettet vårt. Gjennom infrastrukturfondet som MRSA forvalter og som får nye tilskudd for hver nye hytte som bygges på «MR-grunn», bevilger MRSA betydelige midler til utvidelse av løypenettet, til prosjekter som «U-ringen» og «Flerbrukstraséen», og til utbedringer av løypene på barmark. DL anerkjenner at dette bidraget utgjør grunneiernes betydelige, egne bidrag til et stadig bedre løypetilbud i vårt område.

4.3 Andre finansieringskilder

DL jobber løpende – gjerne i samarbeid med påvirkning fra DFV og MRSA sin side – med å stabilisere og utvikle tilgangen på midler fra andre bidragsytere:

- Fra Nore og Uvdal kommune (NUK), Næringsfondet, har vi de seneste årene fått et stabilt bidrag etter at NUK vedtok nye regler for tildeling av støtte til skippreparering i 2017. For 2020-21-sesongen fikk vi 245.000 kroner i bidrag til prepareringen. Dette tallet er lavere enn det var før den nye fordelingsnøkkelen kom på plass. Vi er dessverre langt unna den 1/3-delen av vårt driftsbudsjett som kommunen i tidligere tider forpliktet seg til å gi i støtte.

I 2019 ble igjen tildelingsnøkkelen utfordret og DL sto i fare for å få en ytterligere reduksjon med nær 100.000 kroner. Dette ble i første omgang forhindret ved godt lobbyarbeid. Men ny fordelingsnøkkel trådte i kraft i 2021. Overfor kommunen arbeider vi både med å endre fordelingsnøkkelen igjen, samt å hente inn flere prosjektmidler.

- Fra lokalt næringsliv er det svært få bedrifter som bidrar. I dag bidrar lokalt næringsliv kun med ca. 100.000 kroner, primært som annonseinntekter på DFV sin hjemmeside. Det er vist fra NUK at hyttebeboerne legger igjen rundt 270 millioner kroner årlig til lokalt næringsliv i Nore og Uvdal – fra snekkertjenester til dagligvarer. DL mener vi ser for lite av disse pengene pløyd tilbake til bidrag til skiløypenettet – den altså viktigste faktoren for at hyttebeboerne kommer på besøk. DL vil øke lokalt næringslivs forståelse for sammenhengene og med det øke bistanden til løypeprepareringen.
- DFV er i startgropen med noen pilotprosjekt for å engasjere øvrig norsk næringsliv som sponsorer på Dagalifjell.
- DL søker også midler fra offentlige instanser, stiftelser, tippemidler o.a. til konkrete prosjekter når det er relevant.

5. Våre konkrete planer og prosjekter

Innenfor rammen av hva DL får gjennomslag for om økt økonomisk tilskudd både fra DFV, MRSA og andre kilder, har DL en rekke konkrete planer for hvordan vi vil anvende pengene framover:

5.1 Grunnarbeider – forutsetning for tidlig og effektiv løypepreparering

I samarbeid med våre driftsoperatører har DL en liste på 10-15 konkrete prosjekter for utbedring av løypetraseenes grunnforhold på ulike steder. Det er behov for fjerning av stein, etablering av broer og klopper, jevning av hull og småkuler, nye skjæringer o.a. for at prepareringen av løypene kan starte tidligere og på mindre snø, og for at prepareringen skal gå mer effektivt med mindre risiko for bl.a. skader på maskiner. Dette er prosjekter som krever maskinkraft. Prosjektene er spredt over hele Dagalifjell, som vist i kartet nedenfor.

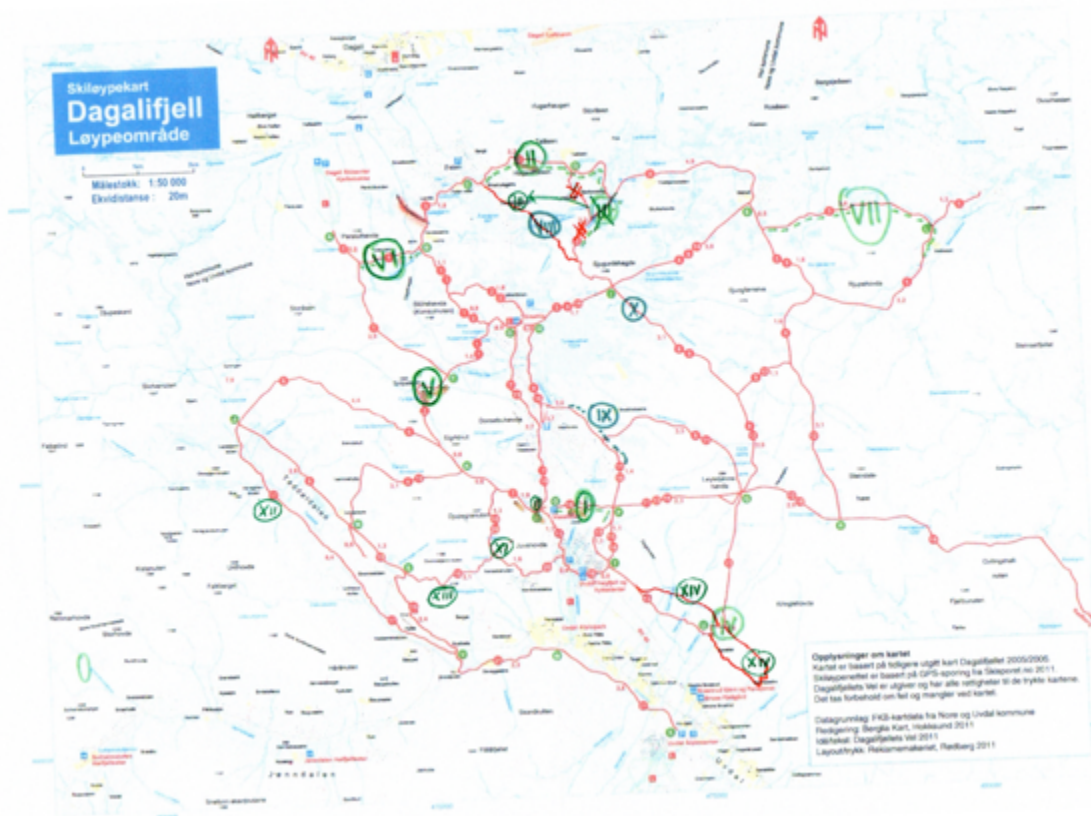
Samlet antas kostanden å ligge mellom 0,5 og 1 million kroner. Arbeidene ble igangsatt høsten 2018 ut fra samlet bidragsramme. Foran 2021-2022-sesongen er 7 av prosjektene planlagt

gjennomført med et budsjett på 170.000 kroner. De gjenstående utføres fortløpende i kommende år.

Ved anlegg av helt nye skiløyper i årene framover (jf. pkt. 5.3 nedenfor) vil det naturligvis være behov for betydelige grunnarbeider i enkelte traséer. Disse er i skrivende stund ikke detaljert utredet, men at det vil kreve ytterligere investeringsmidler er hevet over tvil.

De aktuelle prosjektene per 2021 for grunnarbeider i eksisterende skiløyper:

- i. Vasstulan – Juvet;
  1. Status: Arbeid fra Juvet opp mot J-krysset **gjenstår**. Arbeid bak (NV for) Vasstulan gjenstår. Kryssing bekk bak V, nedgraving/pigging/bortkjøring av stein. Løypekjører Lars Jørgen Ro vil bli bedt om å utføre dette arbeidet. Budsjett 2 dager = 15.000.
  2. Status: Ny 350-m-trase fra V mot Juvet **endret og godkjent i 2020**. Bør ideelt sett forlenges ytterligere 250 m, men dette må søkes om. Dette **avventes** og tas opp i 2022/2023 avhengig av dialog med kommunen.
- ii. Feten – Talåsen; nedgraving/pigging/bortkjøring av stein. Status: **Utført 2019**.
- iii. Talåsen – Sjugurdshovde; nedgraving/pigging/bortkjøring av stein, kryssing av bekk/enkel klopp. **Bortfaller pga. omlegging av løypetrasé. Erstattet av ny trasé Hagasetbekken – Feten, ryddet 2019**. Status: Fortsatt aktuelt med klopp over Hagasetbekken ovenfor Leiråvatnet. **Denne utføres på dugnad av hyttebeboerne i Talåsen**.
- iv. Løytetjønn – Fjellsnaret; noe nedgraving/pigging/bortkjøring av stein nedenfor nettinggjærde. Status: **Utført 2020**.

- v. Fyritjørn; nedgraving/pigging/bortkjøring av stein ved og under F. Status: **Gjenstår**. Samlet budsjett med oppgave (vi, xi, xiii) der oppgaven gir løypekjører Lars Vidar Henriksen. Estimert til 5 dager = kr 40.000.
- vi. Hovdeseter - Skisenteret; nedgraving/pigging/bortkjøring av stein. Status: **Gjenstår**. Se oppg. (v).
- vii. Bekkesetrunden/Larsseter; nedgraving/pigging/bortkjøring av stein fra Slåtteli, Ny løype i bakke, flere klopper over bekker. Status: Noe utført 2020, **mye gjenstår**. Lars Jørgen Ro er briefet på dette, og han tar det selv. **Budsjett 2 dager = 15.000.**
- viii. Ny bru over Smådølelva for ny løype Feten – Sjugurdshøgdi. Status: **Utført ny terskelovergang h-2020.**
- ix. Forbedringer i skøyteøypa bak Veahovda. Status: Mye utført 2018, **noe gjenstår**. **Ikke prioritert for 2021.**
- x. Kløpp over Eltebekken v/Torsetvannet. Status: **Gjenstår**. Forsøkt tatt på dugnad h-20, men for korte materialer. Må settes ut til profesjonell. Ønskelig at O. Nørstebø & Sønn (ON&S) tar denne og utfører slik de gjorde kløppen over Torsetbekken. Budsjettestimert 100.000? ON&S er forespurt om budsjettpris, men ikke respons per 1/7-21.
- xi. Djupegrønnt – Nørstebøseter; nedgraving/pigging/bortkjøring av stein og krattknusing/-rydding. (ikke avmerket i kartet over) Status: **Gjenstår**. Se oppg. (v).
- xii. Tøddøl; øvre 2 km av løypa mot Løytetjønne/Syningen; fjerning/nedgraving/pigging/bortkjøring av stein. Status: **Utført 2019-2020.**
- xiii. Nørstebø-masta – Gvønnetjønnsnuten: nedgraving/pigging/bortkjøring av stein og krattknusing/-rydding. Status: **Gjenstår**. Se oppg. (v).
- xiv. Fjellsnaret 2 + 3: Nye traseer trenger ytterligere krattknusing og 2-3 små klopper. Status: **Gjenstår**. Kan evt. gjøres som dugnad i HF. Avklares først med FS1 og FS2 HF samt FSAS. Ikke budsjettet for 2021.

5.2 Dugnad – alle kan bidra

DFV og DL samarbeider om å etablere en ny tradisjon med å arrangere dugnad i høstferien hvert år. Alle år siden 2017 er det gjort en betydelig innsats på fjellet og lokalt i ulike hytteforeningers nærløyper. Det er hundretusener å spare på at vi selv gjør enkel grunnpreparering, og det er sosialt og hyggelig!

5.3 Nye skiløyper – utvidelse av løypenettet

De siste fire årene er løypenettet på Dagalifjell utvidet fra ca. 120 til ca. 150 km.

- 2017-2018; En ny løype trasé fra Lomlia til Dagali skisenter med tilknytning til løypenettet i Dagali, ca. 1,7 km. Denne ligger i sin helhet i Hol kommune og prepareres av Dagali sti- og løypelag.
- 2018-2019; 5 nye løyper: 3 nye traséer sentralt i løypenettet vårt og 2 nye traséer Dagali skisenter – Syningen i nordvest. Samlet 12,8 km.
- 2019-2020; U-ringen vestre løp og nye skiløyper langs Gudbrandsbekken og ovenfor Midtre Fjellsnaret. Samlet ca 8,5 km.
- 2020-2021; Rundløype til/gjennom Søre Fjellsnaret, 3,5 km.

For 2021 og framover vil DL arbeide med å etablere nye løyper i sørøst: Fjellsnaret – Kringlehovda – Eltebekktjønn og Fjellsnaret – Gvetavatn – Prestdalsvatnet. Videre er det på trappene med en ny tverrløype Hagaset – Talåsen.

DL ser også på å forbedre forbindelsen mot Hardangerviddas DNT-løyper, nærmere bestemt Solheimstulen. En trasé fra Tøddøl via Urdshovda til Jønndalens løypenett er formelt godkjent men ikke preparert. Vi vurderer et alternativ langs Tøddøla opp til vannet og derfra over mot Solheimstulen. Dette kan like gjerne være en kvistet rute, mer enn en oppkjørt løype – kanskje bare kjørt av en skuter til vinterfeie og/eller påske. Løype opp Djupeskar bak Syningan og videre innover høyfjellet der er neppe aktuelt pga. reinens trekkruiter.

MRSA styrer utviklingen av den fysiske U-ringen, som i år klargjøres på østsiden; fra toppen av Uvdal alpinpark/Høk og ned via Brøstrud til Uvdal skisenter. Det arbeides også med ny løypetrasé i dalen langs Uvdalsåe, nye broer over elva og løype sørover til lysløypa ved «Nordstjernen». MRSA har også planer om lysløype mellom alpinanleggene. Dette kan bli et fint og viktig uværstilbud. DL samarbeider med MRSA og med Uvdal skisenter om preparering av disse traséene når de er klare. Allerede nå er det muligheter for skiløperne til å ta en tur på Imingfjell bak Uvdal skisenter, stå ned i dalen langs Miljøringens vestre trasé og ta heis opp til Høk/Nørstebø/Fjellsnaret-området via Alpinparken.

Til sist nevner vi at det *kan* bli aktuelt å involvere DL sterkere i drift av løypenettet i Jønndalen og av løyper fra toppen av Uvdal skisenter; mot Imingfjell og Solheimstulen/Jønndalen. Men i skrivende stund har Jønndalen sitt eget løypelag, som vi er i god dialog med, og på Imingfjell er det p.t. restriksjoner på grunn av reinens beite og trekkruiter.

5.4. Skilting og merking

Alle løyper i DL sitt løypenett er merket med kvist i henhold til standardkrav fra NUK/SLP-17. Det kreves at all kvist settes ut hver sesongstart og fjernes igjen ved sesongslutt hvert år. Dette inngår i driftsavtalene vi har med operatørene våre.

Nye skiløyper vil naturligvis bli merket (kvistet) og skiltet. Alle skiløyper blir tracket via skisport.no så snart de er klare for sporsetting.

Nye skiløyper gir også flere nye kryss der nye skilt må opp. DL er i ferd med å navnsatte nye løyper og kryss og forbedring av skilting. Konkrete innspill fra brukerne til forbedret skilting mottas med stor takk inn til styret i DL!

Nytt sti- og løypekart ble klart i 2021. Vi vil løpende vurdere nye opptrykk når nye løypetraséer er klare.

5.5. Flerbrukstrasé – sikkerhet og tilgjengelighet for alle på Dagalifjell

«Flerbrukstrasé» er den betegnelsen SLP-17 benytter på en helårs turvei som benyttes som skiløype om vinteren (altså ikke brøytet). DL, DFV og MRSA har i mange år arbeidet med å spare til og å etablere en slik trasé (før kalt «tidligløype»).

«Visjonen» for en slik flerbrukstrasé er en trygg, lett tilgjengelig trasé sommer og vinter som dekker *hele* fjellet ved i hovedsak å følge dagens skiløypetraséer på begge sider av F40:

- I Uvdal Alpinpark – Vasstulan – Torsetlia; vest for F40,
- II Torsetlia – Hovdeseter – Feten; vest for F40,
- III Høk – Torsetlia; øst for F40, med kopling til Vasstulan fra Juvet,
- IV Torsetlia – Sjugurdshovde – Feten; øst for F40.

Trasé del I er allerede godkjent i NUK i SLP-17. DL og DFV vil arbeide «politisk» med å utvide traséen med 3 deler til. Så kan vi føye til traséen gjennom Fjellsnaret, som allerede i stor grad har nødvendig standard.

Lykkes vi med dette, vil Dagalifjell om kanskje 10 år ha en 40 km lang turvei/rundløype i trygg avstand fra bilene på F40; for gående, joggende, personer med nedsatt funksjonsevne, barnevogner, sykler, kanskje rulleski, osv. om sommeren og en flerbrukstrasé om vinteren for både fotturgående, klassisk skigåing og skøyting.

DL tok høsten-17/vinteren-18 initiativ til reelt å komme i gang med å anlegge Del I langs skiløypa «Kabelen». Forprosjektering av prosjektet ble gjennomført i 2018 med tidsplanlegging og kostnadsvurdering. NUK, Næringsselskap, idrettslag og andre berørte er kontaktet og med i dette lokale fellesløftet i en prosjektgruppe ledet av DL og MRSA. Prosjektet estimeres til å være i 10-millionersklassen. «Våre egne» i DFV og MRSA har bidratt til at prosjektet per oktober-18 kunne skilte med en egenkapital på opptil 3 millioner kroner. I tillegg søkte DL midler fra kommunen og prosjektmidler hos alle aktuelle esterne instanser. Dessverre fikk vi avslag på vår søknad til NUK, noe som midlertidig bremset opp prosjektarbeidet.

I 2020 tok MRSA initiativ til – og ferdigstilte strekningen Høk – Uvdal Alpinpark – Vasstulan, der det ble anlagt en turvei langs F40 i «VA-traséen». Dette blir en sommervei, mens skiløypa på denne strekningen fortsatt ønskes lagt lenger vekk fra F40, slik som i dag fra Nørstebølia og opp til Vasstulan, av sikkerhetshensyn (snø og is som kastes fra F40).

I skrivende stund arbeides igjen med eksakt fastlegging av løpetrasé videre nordover fra Vasstulan mot Torsetlia, og avklaring med grunneiere, kommune, kraftselskap og veivesen; med nabovarsling, søknad om byggetillatelse etc.; og med anbudsinnbydelse og kontraktsinngåelse med entreprenør.

5.6 U-ringen

MRSA har, som nevnt, i flere år arbeidet med å etablere «U-ringen» (tidligere «Miljøringen») som et tilbud på begge sider av Øvre Uvdal til både alpinkjørere og skigåere. Vestre løp ble ferdigstilt i 2019, mens østre løp etter planen ferdigstilles i 2021. Prosjektet innbefatter også ny løypetrasé i dalen langs Uvdalsåa og flere nye broer over elva, borer som gir bedre forhold for preparering av skiløypene i dalen og ved Åmotstølen. Det investeres 10-talls millioner kroner i dette prosjektet, som binder sammen fjellområdene i Øvre Uvdal, blir et betydelig nytt løypebidrag til hyttebeboere i nærområdet og en verdifull tilvekst som uværsløyper for hyttebeboere på hele Dagalifjell.

DL vil så langt det er mulig økonomisk og hensiktsmessig for den løpende prepareringen, ta ansvar for prepareringen av U-ringen. Vi håper å starte preparering kommende sesong (21-22), da fortsatt i samarbeid med Uvdal skisenter AS, som det er mest hensiktsmessig at preparerer vestre løp av U-ringen.

***

Dagalifjell, juli 2021

Versjon 5.

Dokumentet blir jevnlig oppdatert og nye versjoner lagt ut på www.dagalifjelletsvel.no

For Dagalifjell Løypelag (DL)

Styret v/Hans Christian Bjørkto

Leder